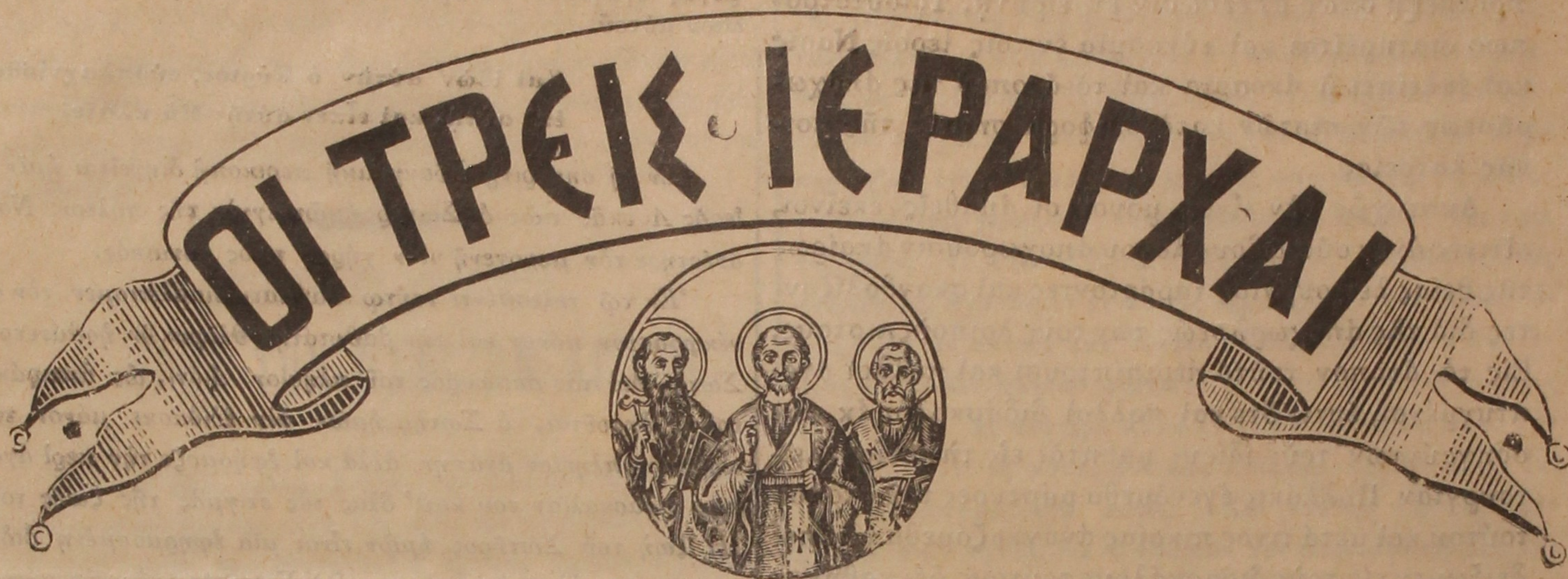

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝΤΑΥΘΑ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἑσωτερικοῦ δρ. 5. Ἑξωτερικοῦ δρ. 8.
Ἀμερικῆς δολλάρια 2.

Διευθυντὴς καὶ Ἰδιοκτῆτης
Π. Α. ΒΑΡΥΜΠΟΠΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΑΙ
Ἀπευθύνονται τῷ Διευθυντῇ τοῦ Περιόδιου
ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Ἀιόλου 128.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΓΕΓΛΕ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Γ'.

**Ἡ ἐν τῇ θεῇ λειτουργίᾳ παραμονὴ
τῶν πιστῶν.**

Ἡ τῶν πιστῶν λειτουργία ἀρχεται μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Κατηχουμένων, ὅτε ὁ Διάκονος ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς κυρίως πιστοὺς ἐκφωνεῖ τὸ : ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεσθώμεν. Κατὰ τὴν λειτουργίαν ταύτην λαμβάνει χώραν ἡ Μεγάλῃ λεγομένη εἴσοδος, ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως καὶ ἡ μετουσίωσις τῶν τιμίων δώρων. Ἦτοι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς θείας λειτουργίας ἀπεικονίζονται τὰ κυριώτατα γεγονότα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ Μεγάλῃ εἴσοδος, καθ' ἣν τὰ προσκομισθέντα τίμια δῶρα μεταφέρονται ἐκ τῆς Τραπέζης τῆς Προθέσεως καὶ κατατίθενται ἐπὶ τῆς Ἀγίας Τραπέζης, εἰκονίζει αὐτὸν τὸν Σωτῆρα εἰσερχόμενον θριαμβευτικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὅπως ὑποστῇ τὸ κοσμοσωτήριον πάθος καὶ ὁλόκληρον τὸ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ τελεσθὲν φρικτὸν δράμα. Κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς Πίστεως, καθ' ἣν γεγωνυία τῇ φωνῇ ἀπαγγέλλεται τὸ Ἅγιον Σύμβολον τῆς ἡμετέρας πίστεως, οἱ Χριστιανοὶ ἀκροῶνται ἐν κατανύξει τῶν οὐσιωδῶν καὶ κυρίων

δογμάτων τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ. Κατὰ δὲ τὴν τελετὴν τῆς Μετουσιώσεως τελεῖται τὸ μέγα καὶ ἀκατάληπτον Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, καθ' ὃ τὰ ἐπὶ τῆς Ἀγίας Τραπέζης κατατεθέντα τίμια δῶρα, ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετουσιῶνται, ἥτοι ἀλλάσσουσιν οὐσίαν, καὶ μεταβάλλονται εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Ἡ ἱερὰ αὕτη στιγμή ἐστὶν πλήρης παράστασις τοῦ μυστικοῦ δείπνου τοῦ ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος τελεσθέντος, ὅτε, ὡς γνωστόν, παρέδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὸ τῆς Θείας Εὐχαριστίας Μυστήριον.

Ταῦτα εἶναι τὰ κατὰ τὴν λειτουργίαν τῶν πιστῶν τελούμενα. Ὅστε οἱ ἀποχωρισθέντες πιστοὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταῦ Εὐαγγελίου ἢ μετὰ τὴν Μεγάλῃν Εἴσοδον δὲν παρευρέθησαν εἰς τὰ κυριώτατα σημεῖα τῆς θείας λατρείας, καὶ ἐπομένως ἀπατῶνται φρονοῦντες ὅτι μετέσχον τῆς κοινῆς λατρείας, ἐν ᾗ ὀλίγα μόνον λεπτὰ παρέστησαν.

Ἐχομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν, ἀφοῦ μάθωσι περὶ τίνος πρόκειται, ὅτι δηλαδὴ ἀποχωρίζονται τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἢ καὶ μετὰ τὴν Μεγάλῃν Εἴσοδον οὐδόλως μετέσχον τῆς κυρίως λατρείας, θὰ παύσωσι ἀπὸ τοῦ νὰ ἀπέρχονται πρὸς τοῦ τέλους τῆς λειτουργίας. Διότι ἡ λειτουργία τελευτᾷ, ὡς γνωστόν, ὅταν ὁ ἱερεὺς διανείμῃ πρὸς τοὺς πιστοὺς τὸ ἀντίδωρον, εὐλογήσῃ αὐτοὺς καὶ

προτρέψη ὅπως ἀπέλθωσιν ἐν εἰρήνῃ. Τοιοῦτοτρόπως διατηρεῖται καὶ εὐκοσμία ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς καὶ ἐκλείπει ἡ ἀκοσμία καὶ τὸ ἄτοπον τῆς ἀποχωρήσεως τῶν πιστῶν κατὰ διάφορα σημεῖα τῆς κοινῆς λατρείας.

Δυστυχῶς δὲν εἶναι μόνον οἱ ἀμαθεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες ἄνευ οὐσιώδους λόγου ἀποχωροῦσιν ἀκαίρως τῆς θείας λειτουργίας ταραττοντες καὶ σκανδαλίζοντες διὰ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν τοὺς λοιποὺς πιστοὺς. Εἰς τὸ ἄτοπον τοῦτο περιπίπτουσι καὶ πολλοὶ ἀνεπτυγμένοι, ἔστιν ὅτε καὶ πολλοὶ διδάσκαλοι ἐκ τῶν ὀδηγούντων τοὺς ἰδίους μαθητὰς εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν. Πολλάκις ἐγενόμεθα μάρτυρες τοῦ ἀτόπου τούτου καὶ μετὰ τινος πικρίας ἀναγκαζόμεθα νὰ ὑποδείξωμεν εἰς τοὺς διδασκάλους τούτους, ὅτι καθῆκον ἔχουσι νὰ παραμένωσι μετὰ τῶν μαθητῶν τῶν μέχρι τέλους τῆς θείας λειτουργίας, παρέχοντες ἑαυτοὺς ἄριστον παράδειγμα εἰς τε τοὺς ἰδίους μαθητὰς καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἐκκλησιαζομένους πιστοὺς. Ἀλλοὶ ἀποχωρῶσιν ἀκαίρως δίδοντες οὕτω τὸ κακὸν παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους, φέρουσι καὶ εὐθύνην μεγαλυτέραν διὰ τὸ γινόμενον σκάνδαλον τῆς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποχωρήσεως ὁλοκλήρου σχολείου πρὸ τῆς λήξεως τῆς θείας λειτουργίας. Τότε πᾶς πιστὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τοὺς διδασκάλους τούτους τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, εἰπόντος καὶ δι' αὐτοὺς: **Ὑμεῖς ἐστέ τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀλίσθησεται;**

Πεποιθότες ἐπὶ τὰ φιλόθρησκα τῶν Ἑλλήνων ἀναγνωστῶν αἰσθήματα, ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι θὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ τὸ κακὸν τοῦτο σύστημα τῆς ἀκαίρου ἀποχωρήσεως τῶν πιστῶν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅτι θὰ παραμένωσιν οὗτοι εὐλαβῶς μέχρι τοῦ πέρατος τῆς θείας λατρείας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς προσεχούσης Κυριακῆς.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (Κεφ. ζ' 11—17)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν. Καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Καὶ αὕτη ἦν χήρα. Καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, εὐσπλαχνισθὲν ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς ὀροῦ· (οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν), καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω· Ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἐλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες· Ὅτι προφῆτης

μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, εὐσπλαχνισθὲν ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε.

Ἐν τῇ σημερινῇ Εὐαγγελικῇ περικοπῇ διηγεῖται ἡμῖν ὁ ἱερός Λουκᾶς πῶς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐγγὺς τῆς πόλεως Ναῖν ἀνέστησε τὸν μονογενῆ υἱὸν χήρας τινὸς γυναικός.

Ἐν τῷ τελεσθέντι τούτῳ θαύματι διαβλέπομεν τὸν ἀνέκφραστον πόνον καὶ τὴν βαθυτάτην θλίψιν, ἣν ἠσθάνετο ὁ Σωτὴρ διὰ τὰς συμφορὰς τοῦ πλησίου. Διότι, ὡς ἀπειράκις τοῦτο δηλοῦται, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, ἀλλὰ καὶ ἐφήρμοζε τὴν περὶ ἀγάπης διδασκαλίαν του καθ' ὅλας τὰς σιγμὰς τῆς ζωῆς του. Ἡ ζωὴ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἶναι μία ἐφηρμοσμένη διδασκαλία τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης. Ὁ Χριστιανισμὸς ὡς κύριον ἀξίωμα τῆς ἀγάπης ταύτης ἐθέσπισε τὸ χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. Καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἐφήρμοσεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν κατὰ τὸν ἐπὶ γῆς βίον του. Τοῦτο ἐπραξε καὶ ἐν τῇ περιστάσει, ἣν διηγεῖται ἡμῖν σήμερον ὁ Εὐαγγελιστής. Εἶδεν ὁ Σωτὴρ ἐξερχόμενον τῆς πύλης τῆς πόλεως Ναῖν ἕνα νεκρόν, καὶ ἔμαθεν δι' ὃν νεκρὸς ἀνῆκεν εἰς μίαν γυναῖκα, ἣ ὁποία ἦτο χήρα καὶ ἣ ὁποία ὡς μόνην ἐλπίδα καὶ χαρὰν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης εἶχε τὸν υἱόν, ὃν αὐτὴ αὕτη ἡ ἀπελπισ μήτηρ συνώδευεν ἤδη νεκρόν. **Ἰδὼν δ' αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαχνισθὲν.** Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶχε κύριον σκοπὸν νὰ σκορπίσῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὴν χαρὰν, καὶ νὰ μειριάξῃ τὴν λύπην διὰ τῆς παρηγορίας. Ὅτε εἶδε κοπτομένην ὀπισθεν τοῦ νεκροῦ υἱοῦ τῆς τὴν μητέρα, θέλει νὰ παρηγορήσῃ αὐτήν. Διὸ καὶ ἐλθὼν πλησίον αὐτῆς λέγει πρὸς αὐτήν νὰ μὴ κλαίῃ. Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Σωτῆρος ἦσαν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ προοίμιον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐσκόπει νὰ πράξῃ. Ὁ Σωτὴρ δηλαδὴ ἐσκέφθη ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν μητέρα τὸν υἱόν καὶ νὰ σκορπίσῃ τὴν χαρὰν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀπελπισμοῦ κατεχομένην ψυχὴν τῆς. Πρὶν ὅμως ἐκτελέσῃ τὸ θαῦμα, θέλει νὰ προετοιμάσῃ τὴν ἀπέλπιδα μητέρα εἰς τὴν μεγάλην χαρὰν, ἣν μετ' οὗ πολὺ ἐμελλε νὰ ἴδῃ. Διὰ τοῦτο προσελθὼν συνέστησεν εἰς τὴν κοπτομένην μητέρα νὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ θρηγῇ. Τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς φιλευσπλαχνίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν πρέπει νὰ μιμώμεθα καὶ ἡμεῖς.

Ὅφειλομεν δηλαδὴ καὶ ἡμεῖς ὡς Χριστιανοὶ νὰ εἴμεθα φιλεύσπλαγχνοι καὶ νὰ μὴ ἀδιαφορῶμεν εἰς τὰς θλίψεις καὶ τὰς συμφορὰς τοῦ πλησίου ἡμῶν. Πολλὰ πολλάκις κακὰ ἐπέρχονται εἰς τοὺς ἀδελφούς μας. Τὰ κακὰ ταῦτα οὐδόλως παράδοξον νὰ δοκιμάσωμεν μετ' ὀλίγον καὶ ἡμεῖς, διότι καὶ ἡμεῖς, ὡς ἄνθρωποι, ὑποκείμεθα εἰς ὅλας τὰς θλίψεις, τὰς ὁποίας βλέπομεν ὅτι ὑφίστανται οἱ ἄλλοι. Ὅταν ὁ πλησίον ἡμῶν διατελῇ ὑπὸ τὸ κράτος οἰασοῦντος θλίψεως, καθῆκον ἡμῶν νὰ σπεύδωμεν ν' ἀνακουφίζωμεν αὐτὸν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ. Μόνον οὕτω δυνάμεθα νὰ δικαιώμεθα, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι σπεύσωσι νὰ παρηγορήσωσι καὶ ἡμᾶς θλιβομένους, ἂν

καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς ὀφείλει ν' ἀνακουφίξῃ καὶ παρηγορῇ τὸν ἀδελφόν του, χωρὶς ν' ἀποβλέπῃ εἰς τὸ ἀτομικὸν του ὄφελος. Μόνον οὕτω καταδεικνύει ὁ πιστὸς ὅτι ἐνεβάθυνεν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας, καθιστάμενος ἄξιός τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστιανοῦ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Η ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ ΑΓΑΠΗ

Ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη παρίσταται τόσον στενῶς μετὰ τῆς πρὸς τὸν θεὸν ἡνωμένη, ὥστε τὴν περὶ αὐτῆς ἐντολὴν καλεῖ ὁ Κύριος ὁμοίαν πρὸς τὴν πρώτην καὶ μεγάλην.

Νομικὸς Φαρισαῖος πειράζων ἐρωτᾷ αὐτόν. «Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ.» Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ. «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ: Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ Νόμος καὶ οἱ Προφῆται κρέμονται».

Τὰ δύο ταῦτα συναισθηματὰ φέρουσιν ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ τὸ ὄνομα τῆς ἀγάπης. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. (Α'. Ἰωάν. δ'. 16).

Ἡ ἀγάπη αὕτη συνίσταται εἰς συμπάθειαν τῆς καρδίας πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, διότι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ πάντας καὶ διότι πάντες εἰσὶν ἀδελφοὶ ἡμῶν. Ὁ Ῥωμαῖος Τερέντιος λέγει: «Εἶμαι ἄνθρωπος καὶ πᾶν ὅ,τι ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα μ' ἐνδιαφέρει». Ἐάν εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον συνδυάσωμεν ὁμοίον συναίσθημα πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τότε ἔχομεν ὅλην τὴν Χριστιανικὴν ἀγάπην. Ἡ ἀγάπη αὕτη διαφέρει τοῦ συγγενικοῦ φίλτρου, ὅπερ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καλεῖ στοργήν, καὶ ὅπερ χρησιμεύει, ἵνα συνδέῃ πρὸς ἀλλήλα τὰ μέλη μιᾶς οἰκογενείας ἢ πλείονας οἰκογενείας πρὸς ἀλλήλας. Διαφέρει τῆς ἀπλῆς φιλίας, φυσικοῦ συναισθήματος στηριζομένου ἐπὶ τινος ὁμοιότητος τοῦ χαρακτῆρος δύο προσώπων.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπιδοκιμάζει τὴν φιλίαν, διότι καὶ αὐτὸς συνησθάνετο φιλίαν πρὸς τὸν Λάζαρον καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ συναίσθημα τοῦτο, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ προσώπων· ἄλλως τε καθίσταται εὐκόλως ἀποκλειστικόν. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον δὲν πρέπει νὰ συγχέηται οὐδὲ μετὰ τῆς πρὸς τοὺς συμπολίτας καὶ τὴν πατρίδα ἀγάπης, ἣν καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ συνησθάνοντο, συναισθήματος γενναίου μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ, παρὰ τῷ φυσικῷ ὅμως ἀνθρώπῳ μεταπίπτοντος εὐκόλως

εἰς σωβινισμόν, ἀποκωλύσαντος δὲ διὰ τοῦτο τοὺς ἐθνικοὺς τῆς πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπης καὶ ἐξωθήσαντος τοὺς Ἕλληνας νὰ θεωρῶσι τοὺς μὴ πεπολιτισμένους ἄλλοεθνεῖς ὡς βαρβάρους. Ἡ Χριστιανικὴ τέλος ἀγάπη δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετὰ τῆς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἀγάπης, οἷον ἐνόησαν αὐτὴν φιλόσοφοί τινες ἥμισυ θεοσκευτικοί, οἵτινες χωρίζουσι τὴν ἀγάπην ταύτην ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀξιᾷ, ἵνα, ἀγαπῶντες τοὺς ἀνθρώπους, ἀγαπῶμεν ἐν αὐτοῖς πρὸ πάντων τὸν Θεόν, ὅστις ἐπλάσεν αὐτοὺς κατ' εἰκόνα ἑαυτοῦ καὶ θέλει ν' ἀποτελέσῃ ἐξ αὐτῶν πάντων μίαν καὶ μόνην οἰκογένειαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἡ δευτέρα αὕτη ἐντολὴ εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν πρώτην, διότι ἐξ αὐτῆς φυσικῶς ἀπορρέει καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποχωρισθῇ αὐτῆς. «Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' Αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.» (Α'. Ἰωάν. δ'. 21).

Ἡ ἀγάπη αὕτη, ἥς εἶδομεν τὴν φύσιν, ἐκτείνεται ἐπὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων. Οἱ Ἑβραῖοι πλησίον ἐκάλουν τοὺς ὁμοεθνεῖς αὐτῶν μόνον, τοῦ στενοῦ ὅμως καὶ ὑπερηφάνου τούτου ἀποκλεισμοῦ δὲν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Μωϋσῆς τὸ παράδειγμα· διότι ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ ὁ Θεὸς ἔδειξεν ὅτι πάντες οἱ λαοὶ δύνανται νὰ μετέχωσι τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ, λέγων δὲ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν (Δευτ. 10'. 18) δὲν χαρακτηρίζει διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου τοὺς Ἑβραίους. Δύνανται δὲ τις νὰ ἴδῃ τοῦτο καθαρῶς ἐν ταῖς λεπτομερείαις, δι' ὧν ὁ Μωϋσῆς καθορίζει τὰ πρὸς τὸν πλησίον καθήκοντα (Δευτ. 10'. 10—18. Δευτ. κζ'. 24), λεπτομερείαις, αἵτινες ἀποδεικνύουσιν, ὅτι καὶ οἱ ξένοι ἔπρεπε νὰ μετέχωσι τῆς συμπαθείας καὶ ἀγαθοποιίας τῶν Ἑβραίων.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς κατέστησε ταύτην νέαν ἐντολὴν ὡς ἐκ τοῦ ζωοποιούντος πνεύματος, ὅπερ μετέδωκεν αὐτῇ. Ἄλλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὁ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν Αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ» (Α'. Ἰωάν. 8—12). Ὁ Χριστιανὸς ἀγαπᾷ πάντα ἄνθρωπον οἰονδήποτε ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν θεὸν καὶ οὐδενὶ ἀρνείται τὸ ὄνομα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ πλησίον, καθάπερ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀποδεικνύει ἐν τῇ παραβολῇ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου.

Ἡ Χριστιανικὴ ὅμως αὕτη συμπάθεια ἐνώνει τὸν πιστὸν κατὰ τρόπον ἰδιαιτέρον καὶ στενώτερον μετὰ τῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀδελφῶν αὐτοῦ, τῶν οἰκείων τῆς πίστεως. (Γαλ. στ'. 10), οἵτινες συμμετέχουσι τῶν γλυκυτέρων αὐτοῦ συναισθημάτων καὶ ἐλπίδων· ἡ δὲ συμπάθεια αὕτη καθίσταται τότε ἀδελφικὴ ἀγάπη ἢ φιλαδελφία (β'. Πέτρ. α'. 7).

Ἀλλ' ἡ γενικὴ ἀγάπη ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων τὴν αὐτὴν καὶ ἡμεῖς πιστῶν. Δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν ν'

ἀγαπῶμεν αὐτοὺς ἐν τῷ Θεῷ, διότι ὁ Θεὸς οὐδενὶ αὐτῶν ἀρνεῖται τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην, καλεῖ δὲ πάντας πρὸς σωτηρίαν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ χρεωστεῖ νὰ χορηγῇ μέρος πραγματικῆς συμπαθείας πρὸς πάντα ἄνθρωπον. Θὰ χορηγῇ βεβαίως μείζον μέρος πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς οἰκείους, ἐὰν μάλιστα ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν ὡς αὐτός· ἀλλὰ θὰ ἐπιφυλάττῃ μέρος τι καὶ διὰ τοὺς ξένους. διότι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, πατρὸς ἀπάντων, ξένοι κυρίως δὲν ὑπάρχουσι· θὰ ἐπιφυλάττῃ δὲ μέρος καὶ διὰ τοὺς μὴ ἀγαπῶντας αὐτόν, διότι ἡ συμπάθεια εἶναι τοῦτ' αὐτὸ ἐγωϊσμός, ἐὰν τηρῶμεν αὐτὴν μόνον διὰ τοὺς δυναμένους νὰ μᾶς ἀνταποδώσουν αὐτήν. Ἡ δυσαρέσκεια, ἣν προξενεῖ ἡμῖν ἡ ἀδιαφορία ἢ τὸ μίσος αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ κωλύῃ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην ἡμῶν, ὥσπερ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν δὲν κωλύουσι τὸν Θεὸν ἀπὸ τοῦ νὰ δεικνύῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν ἀγάπην Αὐτοῦ. Ἀ' Εὐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεάζοντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους». (Ματθ. ε'. 44, 45). Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ φυσικὴ ἡμῶν δύναμις δὲν ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ σημείου τούτου, ἀλλὰ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Θεοῦ τὰ πάντα εἰσὶ κατ' ὁρμήν.

Πρέπει ν' ἀγαπᾷ τις τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει ν' ἀγαπῶμεν αὐτὸν χάριν ἡμῶν αὐτῶν, διότι τοῦτο εἶναι ἐγωϊσμός. Καὶ ὅταν ἐτι οὐδὲν πρόκειται παρὰ τοῦ πλησίον ἡμῶν νὰ ὠφεληθῶμεν, ὀφείλομεν ν' ἀγαπῶμεν αὐτὸν χάριν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καὶ πρὸς ὠφέλειάν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀδύνακτον εἶναι νὰ μὴ ἀγαπᾷ τις ἑαυτόν, ὁ Θεὸς ὑποδεικνύει ἡμῖν τὴν ἀγάπην ταύτην ὅχι ὡς σκοπόν, ἀλλ' ὡς μέτρον τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης ἡμῶν.

Συνκισθνόμεθα τὴν ἀξίαν τῆς ἀληθοῦς συμπαθείας, ὅταν δοκιμάζωμεν αὐτὴν δι' ἡμᾶς αὐτοὺς. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ ἐρωτῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς τί θὰ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ποιῶσιν οἱ ἄλλοι πρὸς ἡμᾶς, ἐὰν ἡμεῖς μὲν εὐρισκώμεθα εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν, ἐκεῖνοι δὲ εἰς τὴν ἡμετέραν. Θὰ ἐπεθυμοῦμεν βεβαίως νὰ μᾶς ἀγαπῶσιν εἰλικρινῶς, νὰ συμμετέχωσι τῆς λύπης ἡμῶν καὶ τῆς χαρᾶς, ἀχαίρειν μετὰ τῶν χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ τῶν κλαίωντων» (Ρωμ. 6'. 15), καὶ νὰ μᾶς ἀποδεικνύωσι τὴν συμπάθειαν ταύτην οὐ μόνον διὰ λόγων, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργων. «Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ γλώσσῃ, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ» (Α'. Ἰωάν. γ'. 18). Τὸ αὐτὸ ὀφείλομεν νὰ ποιῶμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν πλησίον. «Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς». (Ματθ. ζ'. 12). Τὸ παράγγελμα τοῦτο ἐφαρμόζει βεβαίως ἐπὶ μεγαλυτέρας ἀκτίνος ἢ τὸ τῶν Ἑθνικῶν «ὁ σὺ μισήσης, ἐτέρῳ μὴ ποιήσῃς».

Α. ΧΑΡΟΚΟΠΟΣ

ΣΟΦΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

—Τὰ σφάλματά σου ἀπέβησαν τόσον χρήσιμα εἰς σὲ ὅσον καὶ τὰ δυστυχήματά σου· διότι τίς ἄνθρωπος δύναται νὰ διοικήσῃ συνετῶς, ἐὰν οὐδέποτε ὑπέφερε, ἐὰν οὐδέποτε ἐδιδάχθῃ ἐκ τῶν παθημάτων εἰς ἃ περιῆλθε διὰ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ σφαλμάτων; (Fenelon)

—Ὁ Θεὸς ἠθέλησεν ὥστε ὅλαι αἱ θεῖαι ἀλήθειαι ἐκ τῆς καρδίας νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ πνεῦμα, οὐχὶ δὲ ἐκ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν, διότι τὰ μὲν ἀνθρώπινα πράγματα ὀφείλει τις νὰ γνωρίσῃ ὅπως ἀγαπήσῃ, τὰ δὲ θεῖα ὀφείλει ν' ἀγαπήσῃ ὅπως γνωρίσῃ.

(Παδχάλ.)

—Ἀποφύγε εἰς τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους σχέσεις σου ὅσα ψέγεις ἐν τῇ πρὸς σὲ διαγωγῇ αὐτῶν. Μάθε νὰ ὑποφέρῃς μεθ' ὑπομονῆς τὰ σφάλματα αὐτῶν προσφέρου δὲ ἐκάστῳ μετὰ τρόπων ἐπαγωγῶν καὶ πραότητος.

(Zschokke)

—Θεὸς κατὰ μέρος πᾶσαν πρόληψιν, πᾶσαν ἰδιοτέλειαν, πάντα ἐγωϊσμόν. Στάθμισε τὰ καλὰ καὶ τὰ κακά, τὰς ἐπιτυχίας καὶ τὰς ἀποτυχίας καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι εἰς τὸ τέλος θὰ εὐρεθῇς εἰς τὴν γλυττυτάτην θέσιν νὰ εὐχαριστήσῃς τὸν Θεόν.

ΤΕΡΠΝΑ ΚΑΙ ΩΦΕΛΙΜΑ

ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΕΠΙΚΛΗΣΙΣ

Εἷς τινὰς σημειώσεις τοῦ διασήμου ἀστρονόμου Φλαμαριῶν εὐρέθησαν καὶ αἱ ἐξῆς γραμμαὶ πλήρεις ἐνθέου ἐξάρσεως καὶ ὑπερκοσμίου λυρισμοῦ. Εἰς αὐτὰς διαφαίνεται ἄριστα ὁ σοφὸς ἐπιστήμων συνηρμωμένος μετὰ τοῦ ἐξαιρέτου ὕμνοδοῦ τῆς θείας προνοίας. Ἀπὸ τὴν θεομήν, τὴν φλογεράν, τὴν ἐμπνευσμένην αὐτὴν μελέτην τοῦ σοφοῦ διερευνητοῦ τῶν οὐρανῶν ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα:

«ὦ μυστηριώδες ἄγνωστον. Μέγιστον! ὦ Ἀπειρον ὦν! τί εἴμεθα; Ὑπέρτατε Δημιουργέ τῆς ἁρμονίας! Τί λοιπὸν εἶσαι, ἂν τὸ ἔργον Σου εἶναι οὕτω μέγα; Δεῖλαιοι ἄνθρωποι σκώληκες, οἵτινες θαρροῦμεν ὅτι Σὲ γνωρίζομεν! ὦ Θεέ! ὦ Θεέ!, πόσον εἴμεθα μικροί!

Πόσον εἶσαι Μέγας; Τίς λοιπὸν ἐτόλμησε τὸ πρῶτον νὰ Σὲ ὀνομάσῃ; Τίς εἶνε ὁ ἄφρων οἰηματίας, ὅστις τὸ πρῶτον ἐπεχείρησε νὰ Σὲ ὀρίσῃ! ὦ Θεέ! παντοδύναμε, ἄπειρος Ἀγάπη, ὕψιστος Ὑπεροχή!

Καὶ ποῖον ὄνομα νὰ δώσωμεν εἰς ἐκείνους, οἵτινες Σὲ ἀρνοῦνται, εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν πιστεύουσιν εἰς Σέ! Εἰς ἐκείνους, οἵτινες ζῶσι μακρὰν τῆς διανοίας Σου, εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν ᾔσθάνθησαν ποτὲ τὴν παρουσίαν Σου, ὦ Πάτερ τῆς Φύσεως!

ὦ Σὲ ἀγαπῶ! Σὲ ἀγαπῶ Ὑπερτάτη Αἰτία. ὦν, ὅπερ οὐδεμία λέξις ἀνθρωπίνη δύναται νὰ Σὲ ὀνομάσῃ. Σὲ ἀγαπῶ, ὦ Θεῖα Ἀρχή! ἀλλ' εἶμαι οὕτω μικρός, ὥστε ἀγνοῶ ἂν μου ἀκούῃς.

Ναί! μὲ ἀκούεις, ὦ Δημιουργέ! Σὺ δὲ δίδων εἰς τὸ μικρὸν τοῦ ἀγροῦ ἄνθος τὸ κάλλος καὶ τὸ ἄρωμά του! Ἡ φωνὴ τοῦ Ὠκεανοῦ δὲν καλύπτει τὴν ἰδικήν μου, καὶ ἡ διά-

νοιά μου ἀνέρχεται εἰς Σέ! ὦ Θεέ μου! μετὰ τῆς προσευ-
χῆς τῶν ὁλων».

Ο ΜΠΟΥΘ

Ὁ παγκόσμιος Τύπος ἠοχολήθη ἀπὸ τινος μὲ τὸν στρα-
τηγὸν Μπούθ τὸν ἰδρυτὴν τοῦ «Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας» ὁ
ὁποῖος ὑπερεγδοκοντούτης ἀπέθανεν ἐσχάτως.

Κατήγετο ἀπὸ ταπεινοσύνην οἰκογένειαν καὶ αὐτὸς ἤρ-
χισε τὸ σιαδίον του λίαν ταπεινῶς. Ἐγεννήθη τὸ 1829. Καὶ
ἤρχισε τὸ σιαδίον του προσληφθεὶς ὡς κατώτερος ὑπάλληλος
εἰς ἓν ἐνεχυροδανειστήριον. Ἀλλ' ἔκτοτε ἐσκέφθη νὰ γίνῃ
ἀπόστολος μιᾶς θρησκείας. Καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύ-
σεώς του περιήρχετο τὰς λαϊκὰς συνοικίας διδάσκων.

Κατώρθωσε νὰ γίνῃ Ἀγγλικανικὸς ἱερεὺς. Ἐκεῖθεν ἀρ-
χίζει τὸ μέγα σιαδίον του. Κατώρθωσε νὰ μαζεύσῃ γύρω
του στρατιὰν ἀέρων ναυαγῶν τῆς ζωῆς καὶ νὰ τοὺς ἀνορ-
θώσῃ ἠθικῶς δημιουργῶν οὕτω δι' αὐτῶν τὸν πυρῆνα τοῦ
«Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας».

Τὸ ἀρχηγεῖον του ἴδρυσεν εἰς τὸ Λονδίνον καὶ αὐτοῦ
χειροτονήθη στρατηγὸς τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ. Καὶ δὲν ἐβρά-
δυε νὰ λάβῃ καταπληκτικὴν ἐξάπλωσιν ὁ «Στρατὸς τῆς
Σωτηρίας». Εἰς διάστημα 43 ἐτῶν κατετάχθησαν ὑπὸ τὴν
ἀρχηγίαν τοῦ Μπούθ ἑκατομμύρια ἀπὸ τοὺς ναυαγούς τῆς
ζωῆς, τοὺς ἐγκαταλειφθέντας παρ' ὁλων. Καὶ εἰς ὅλους ἔ-
διδε τροφήν, ἐργασίαν εἰς τὰ ἀποικιακὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα
εἶχεν ἐγκαταστήσῃ εἰς Καναδᾶν καὶ μυριάδας Μαγδαληνῶν
ἠνώρθωσεν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς διαφθορᾶς. Ἦτο ἀληθὴς
εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος.

Καὶ ὁργάνωσις αὐτοῦ ἐξῆλθε τῶν ὁρίων τῆς Ἀγγλίας.
Ἐχει ὁργανώσεις εἰς πενήκοντα δύο Κράτη καὶ ἀποικίας.

Ὁ Μπούθ ἦτο ἄνθρωπος καταπληκτικῆς φυσικῆς ρώ-
μης. Εἰς τοὺς ἐρωτῶντας αὐτὸν πῶς κατώρθωσεν εἰς ἡλικίαν
83 ἐτῶν νὰ εἶνε ἀκόμη ἀκμαῖος ὁ Μπούθ ἀπήντα μὲ τὴν ἀ-
κόλουθον συνταγὴν:

— Τρώγειτε ὀλίγον. Πίνετε νερὸ μόνον. Περιπατεῖτε.
Ἀκολουθεῖτε ἐν σύστημα ζωῆς. Διασκεδάσετε μὲ φειδῶ.
Ἀποφεύγετε τὰς ὑπερβολὰς παντὸς εἶδους. Κυτᾶτε ὑψηλά.
Ζῆτε μὲ ἐβδομήντη λεπτὰ τὴν ἡμέραν, τὰ ὁποῖα νὰ κερδίσετε
μόνοι σας. Ὅλοι, ἀκόμη καὶ οἱ πτωχότεροι, τρώγουν καὶ
πίνουν πέραν τοῦ δέοντος. Οἱ τρεῖς καλλίτεροι ἱατροὶ εἶνε ἡ
δίαιτα, ἡ γαλήνη καὶ ἡ εὐθυμία. Ἡ πολλὴ ἐργασία δὲν ἐφό-
νευσε ποτὲ κανένα, ἀλλ' ἡ ὑποχονδρία ναί. Κάθε εὐχάριστος
συγκίνησις ἐνδυναμώνει τὴν ζωὴν, ἡ θλιβερά τὴν ἐξασθενεῖ.
Ἐν ἀπὸ τὰ μυστικά τῆς νεότητος εἶνε νὰ ἐργάζεσθε συνεχῶς.
Ἡ ἀδράνεια τῶν ἡλικιωμένων συντελεῖ εἰς τὸ νὰ γηράσκουν
ταχέως. Ὅ,τι δῆποτε σᾶς συμβαίνει ἀποφεύγετε τὴν ἀπαι-
σιοδοσίαν, μὴ ἀναπολῆτε τὸ παρελθόν καὶ τοὺς νεκρούς.
Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἡλικίαν τοῦ πνεύματός του. Διατη-
ρεῖσθε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον παιδιά.

Τί θαυμάσιος κώδηξ ὑγιεινῆς τοῦ σώματος καὶ τῆς
ψυχῆς!

Ὅταν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του ἐτυφλώθη ὁ
Μπούθ, ἔγραφεν εἰς τὴν «Πολεμικὴν Φωνήν» ὄργανον ἐπί-
σημον τοῦ «Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας» τὸ ἑξῆς ἀποχαιρετιστή-
ριον πρὸς τὴν ζωὴν.

«Ποία τρομερὰ ἀπώλεια! Δὲν θὰ δυνηθῶ πλέον νὰ ἀν-
τικρύσω τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Οὐδέποτε πλέον θὰ ἀτενίσω
τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ εἰλικρινοῦς καὶ ἐγκαρδίου
φίλου μου, οὐδὲ θὰ δυνηθῶ πλέον νὰ διακρίνω εἰς τὰ μά-
τια τῶν συντρόφων τῆς ἐργασίας μου τὴν θέαν ἀνταύγειαν
τοῦ οἴκτου. Οὐδέποτε θὰ ἐπανίδω τὸ ὑπέροχον ἐκεῖνο θέα-
μα, τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἐξήκοντα ἔτη ἀπετέλεσε τὴν ἀπόλαυσιν
τῶν ὀφθαλμῶν μου, τὸ θέαμα δηλαδὴ ἑκατοντάδων καὶ χι-
λιάδων ἀνθρώπων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, γονατισμένων
πρὸ τοῦ θρόνου τῆς αἰωνίου χάριτος».

Εἰς δὲ τοὺς ἱατροὺς, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἀνείγγειλαν τὴν ἀνε-
πανόρθωτον συμφορὰν, ἀπήντησεν ἀπλῶς μετὰ σιωπικότητος
«Γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Η ΑΠΙΣΤΟΣ ΓΥΝΗ⁽¹⁾

Ἡ δύναμις τῆς ἐπὶ τὸν Θεὸν πίστεως ἄγουσα διὰ τοῦ
θρησκευτικοῦ αἰσθήματος εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀνθρώπου
συνεπάγεται φυσικῶ τῷ λόγῳ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εὐ-
τυχίαν του καὶ πρόοδον. Ἐὰν δὲ ἡ ἠθικὴ, ἐφ' ἧς ἐδράζεται
ἡ ἀνθρωπίνη εὐδαιμονία, ἐκ τοῦ θείου κύρους τοῦ ἠθικοῦ
νόμου τὴν ἰσχύν της ἀρρομένη φέρει εἰς τὸ δόγμα τῆς ὑπάρ-
ξεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, οὐδεὶς πατήρ ἢ
υἱός, σύζυγος καὶ λοιποὶ εὐρίσκουσι συμφέρον τι ἐν τῇ ἀπιστίᾳ.
Πόσω δὲ τοῦναντίον φρικώδη καὶ ὀλέθρια τὰ ἀποτελέσματα
τῆς ἀπιστίας διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἀρκεῖ νὰ ἐξετάσωμεν τοῦτο
πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς γυναικός. Καὶ δὴ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ
φαντασθῇ τις, ἵνα μὴ εἴπωμεν καὶ ἴδῃ, γυναῖκα ἀσεβῆ καὶ
ἄθεον, χωρὶς νὰ φοβηθῇ ἐπὶ τούτῳ; Πόθεν τὰ πρῶτα καὶ
εὐγενῆ αὐτῆς ἐνστικτα θὰ τραφῶσι καὶ θ' ἀνυψωθῶσιν,
ἐὰν ἡ θρησκεία δὲν προσέλθῃ ἀρωγός της.

Εἰς τὸ ἀσθενὲς τοῦτο φύσει ἀλλὰ διὰ τοῦ αἰσθήματος
μεγαλουργὸν πλάσμα, καὶ κατὰ τὰς ἄλλας μὲν περιπτώσεις,
ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὰς σκληρὰς δοκιμασίας τοῦ ἐπιπόνου βίου του
τίς, λέγομεν, θὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ θ' ἀναπτύξῃ παρ' αὐτῇ
τὴν ἐγκαρτέρησιν καὶ ἀντοχὴν ἐκείνην, ἧς χρῆζει ὁ ὑψηλὸς
προορισμὸς της, ἐὰν ἡ ἐλπίς της δὲν ὑπερπηδᾷ διὰ τοῦ θρη-
σκευτικοῦ αἰσθήματος τὰ ὅρια τῆς ἐφημέρου ταύτης ὑπάρ-
ξεώς της; Ἡ γυνή, ἥτις ἔχει φύσει τὸ ἐνστικτικὸν τοῦ μυστη-
ρίου, ἥτις δὲν ἀποκαλύπτει ποτὲ ἡμῖν τὸ ἥμισυ τῶν χαρίτων
καὶ τῶν σκέψεων της, ἥτις θέλγει πρὸ πάντων διὰ τῆς ἀθωό-
τητός της, ἐπλάσθη δὲ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ μυστηριωδέστε-

(1) Chataubriand.

ρον τῶν αἰσθημάτων, τὴν αἰδῶ καὶ τὴν ἀγάπην, ἡ γυνή, λέγομεν, αὕτη ἀπαρνούμενη τὸ γλυκὺ αἶσθημα τοῦ φύλου τῆς θ' ἀποπειραθῇ διὰ χειρὸς ἀσθενοῦς καὶ θρασείας ν' ἀφαιρέσῃ τὸ πυκνὸν παραπέτασμα, ὅπερ καλύπτει τὴν θεότητα; Καὶ τίς ἤθελεν εὐχαριστηθῇ ἐκ τῆς ἱεροσύλου ταύτης ἀποπείρας;

Ἡ ἀπαίσιος αὕτη γυνή ἐκτροχιαζομένη οὕτω καὶ ἀποβάλλουσα τὰ εὐγενῆ αὐτῆς ἔνστικτα σπανίως ἔχει συνείδησιν τῶν καθηκόντων τῆς. Διέρχεται τὰς ἡμέρας τῆς ἢ εἰς τὸ νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ὀμιλῇ μόνον περὶ ἀρετῆς, χωρὶς νὰ τὴν ἐξασκῇ, ἢ νὰ ἄγῃται καὶ φέρεται ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ὥς κάλαμος ἐν τῷ στροβίλῳ τοῦ κόσμου. Ἡ κεφαλὴ τῆς κενή, ἡ ψυχὴ τῆς κούφη, ἡ ἀνία τὴν καταβιβρώσκει. Δὲν ἔχει οὔτε Θεόν, οὔτε οἰκιακὰς φροντίδας καὶ ὑψηλὰς καὶ εὐγενεῖς σκέψεις, ὅπως πληρώσῃ τὸ κενὸν τῆς καρδίας τῆς, ἡ δὲ πρὸ αὐτῆς χαίνουσα ἄβυσσος παρίσταται τοσοῦτω μᾶλλον φρικώδης καὶ ἀπειλητικὴ, ὅσῳ αἱ ἡμέραι τοῦ βίου τῆς παρέρχονται. Ἡ ἡμέρα τέλος τῆς ἐκδικήσεως πλησιάζει. Ὁ χρόνος σπεύδει ὁδηγῶν διὰ τῆς χειρὸς τοῦ τὸ γῆρας. Τὸ φάσμα τοῦτο, ὁ πρόδρομος τοῦ θανάτου μὲ τὰς λευκὰς τρίχας, τοὺς κυρτοὺς ὤμους, τὰς παγερὰς χεῖρας τοῦ ἔρχεται τέλος, κάθηται ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς ἀπίστου γυναικός. Τὸ διακρίνει καὶ ἐκβάλλει φωνήν. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ τὴν ἀκούσῃ; Εἶνε ἄρα γε σύζυγος; Δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς τίποτε δι' αὐτήν: Πρὸ πολλοῦ ἀπληροῦν τὴν συζυγικὴν πίστιν. Ἐχει τέκνα· διαφθαρέντα φεῦ! καὶ ταῦτα δι' ἀσεβοῦς ἀγωγῆς καὶ τοῦ μητρικοῦ παραδείγματος καὶ δὲν φροντίζουσι πλέον περὶ τῆς μητρὸς τῶν. Ἐὰν ἀποβλέψῃ εἰς τὸ παρελθόν τῆς, δὲν διακρίνει εἰμὴ ἔρημον, ὅπου αἱ ἀρεταὶ τῆς δὲν ἔχουσιν ἀφήσει οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔχρος. Διὰ τελευταίαν ἤδη φορὰν ἡ σκέψις τῆς στρέφεται πρὸς τὸν οὐρανόν. Πόθος ἀνωφελής.

Ἡ τελευταία τιμωρία τῆς ἀθείας εἶνε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ νὰ ἐπιθυμῇ τις κατὰ τὴν δύσιν τοῦ βίου τοῦ τὴν πίστιν, χωρὶς νὰ δύναται νὰ τὴν ἀπολαύσῃ. Κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν τοῦ βίου τῆς ἡ ἀπίστος γυνὴ ἀναγνωρίζει τὴν πλάνην τῆς, θέλει νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν θεόν, ἀλλὰ δὲν εἶνε πλέον καιρὸς. Ἀπεκτινῶμένη ἐκ τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ὑλικότητός τῆς ἀποκρούει πᾶσαν θρησκευτικὴν πεποίθησιν. ὦ! πόσῳ σκληρὰ εἶνε τότε ἡ ἐρημία τῆς, ὅταν ὁ Θεὸς ἐν ταύτῃ καὶ οἱ ἄνθρωποι εὐρίσκωνται μακρὰν αὐτῆς. Ἀποθνήσκουσα ἡ γυνὴ αὕτη ἐκπνέει μετὰ τῶν βραχιόνων μιᾶς ὑπηρετρίας μισθωτῆς ἢ ἐνὸς ἀπαγορευθέντος ἐκ τῶν παιδημάτων τοῦ. Ἐπὶ πᾶσιν ἐν νεκρικὸν φέρετρον περικλείει τὴν ἀθλίαν αὐτὴν γυναῖκα. Δὲν βλέπει τις εἰς τὴν κηδεῖαν τῆς οὔτε κόρην λυσικομον θρηνοῦσαν, οὔτε γαμβροὺς καὶ ἐγγόνους κλαίοντας, καὶ ὅλον ἐν γένει τὸν θάνατον ἐκείνον, ὅστις μετὰ τῶν εὐλογιῶν τοῦ λαοῦ καὶ τῶν δεήσεων τῆς Ἐκκλησίας προπέμπει εἰς τὸν τάφον τὴν μητέρα τῆς εὐσεβοῦς οἰκογενείας,

ΕΘΝΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἡ ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἐξ ὅλων τῶν σχέσεων ἡ προσφιλεστέρα εἶνε ἐκείνη, ἥτις συνδέει ἕκαστον ἡμῶν πρὸς τὴν πατρίδα. Βεβαίως ἀγαπῶμεν τοὺς γονεῖς μας, τὰ τέκνα μας, τοὺς συγγενεῖς μας, τοὺς φίλους μας, ἀλλ' ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος συγκεντροῖ καὶ συμπεριλαμβάνει ὅλα ταῦτα τὰ αἰσθητά. Ἡ πατρίς εἶνε οὕτως εἰπεῖν ἡ κοινὴ μας μήτηρ. Αὕτη ἔχει τι τὸ μητρικὸν καὶ μᾶς ἐμπνέει αἶσθημα παρόμοιον πρὸς τὴν υἱικὴν εὐσέβειαν. Οὕτως ἀγαπῶμεν δι' ἀγάπης ὅλους ἰδιαιτέρως τὴν πατρίδα, ἥτις εἶνε κοινωνία ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἡ αὐτὴ θρησκεία, οἱ αὐτοὶ νόμοι, τὰ αὐτὰ ἥθη, ἡ αὐτὴ γλῶσσα, ἡ αὐτὴ καταγωγὴ, ἡ αὐτὴ δόξα καὶ αἱ αὐταὶ ἐλπίδες ἐνώνουσιν εἰς μίαν κοινὴν συμπάθειαν.

Τὸ ὠραιότερον καὶ ἠθικώτερον ἐξ ὅλων τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔθεσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, λέγει ὁ Σατωβριάνδος, εἶνε ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος. Παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος ἐθαυματούργησεν. Ἡ δὲ χριστιανικὴ θρησκεία ἤλθε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τοῦτο τὸ αἶσθημα τὸ ἀληθές του μέτρον. Παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς ἀρχαιότητος ἔλαβεν ὑπερβολικὴν ὥθησιν Ὁ χριστιανισμὸς ὅμως ὥρισεν ἀγάπην πρωτίστην καὶ ὄχι ἀγάπην ἀποκλειστικὴν. Πρὸ παντὸς μᾶς διατάττει νὰ εἴμεθα δίκαιοι· θέλει νὰ ἀγαπῶμεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἐπειδὴ εἶναι ἀδελφοὶ μας, πλάσματα τοῦ αὐτοῦ δημιουργοῦ, οἱ κλητοὶ τῆς αὐτῆς αἰωνιότητος. Ἡ καθολικὴ ὅμως αὕτη ἀγάπη τῆς ἀνθρωπότητος δὲν ἐμποδίζει τοὺς συμπολίτας μας νὰ ἔχωσι τὸ πρῶτον δικαίωμα εἰς τὴν στοργὴν μας.

Ἡ θρησκεία εἶνε ἡ ἰσχυροτέρα αἰτία τῆς ἀγάπης τῆς πατρίδος. Οἱ εὐσεβεῖς συγγραφεῖς διέχυσαν πάντοτε ἐνθερμον τὸ εὐγενές τοῦτο αἶσθημα τῶν εἰς τὰ ἑαυτῶν συγγράμματα. Δυστυχία εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ὑβρίζει τὸν τόπον τοῦ! Καὶ ἂν μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀγνωμοσύνην ἡ πατρίς τυχὸν μᾶς ποτίσῃ, ἡμεῖς οὐδέποτε ὀφείλομεν νὰ παύσωμεν ἀγαπῶντες αὐτήν. Ὀφείλομεν νὰ θυσιάσωμεν χάριν τῆς πατρίδος πάσας τὰς ἑχθρας μας καὶ τὰς μνησικακίας· καὶ ἂν ὑπέστημεν ὕβριν τινὰ παρ' αὐτῆς, πρέπει νὰ φερώμεθα πρὸς αὐτήν ὡς πρὸς τοὺς γονεῖς μας· δὲν ὀφείλομεν νὰ συλλογίζώμεθα ἄλλο τι ἢ νὰ τὴν παραύνωμεν διὰ τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς ὑπομονῆς. — Ὁ Ροσσέτος⁽¹⁾ μὲ τὴν θαυμασίαν γλῶσάν του μᾶς ὑποδεικνύει ἐξόχως πόσον τὸ αἶσθημα, ὅπερ μᾶς προσκολλᾷ πρὸς τὴν πατρίδα, εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν Ἀγίαν Βίβλον. Ἀγαπῶμεν, λέγει, ἀγαπῶμεν τὴν γῆν ἣν ὁμοῦ κατοικοῦμεν, τὴν θεωροῦμεν ὡς μητέρα καὶ κοινὴν τροφόν, προσκολλώμεθα ἐκεῖ καὶ τοῦτο μᾶς ἐνώνει. Οἱ ἄνθρωποι ὄντως συνδέονται διὰ τινος μυστικῆς δυνάμεως ὅταν

(1) Μέγας ρήτωρ καὶ συγγραφεὺς Γάλλος γεννηθεὶς τὸ 1627 καὶ ἀποθανὼν τὸ 1704.

σκέπτονται ὅτι ἡ αὐτὴ γῆ, ἣτις τοὺς ἔφερε καὶ τοὺς ἔθρεψε ζῶντας θὰ τοὺς δεχθῇ εἰς τὸν κόλπον τῆς, ὅταν θὰ ἀποθά-
νωσιν. α' Ἡ κατοικία σου θὰ εἶναι καὶ ἰδική μου—ἔλεγεν ἡ
Ρούθ εἰς τὴν πενθεράν τῆς Νωεμὶν—ὁ λαός σου λαός μου·
καὶ εἰς τὴν γῆν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀποθάνῃς, θὰ ἀποθάνω,
καὶ ἐκεῖ θὰ ταφῶ. Ὁ δὲ Ἰωσήφ ἀποθνήσκων ἔλεγεν εἰς
τοὺς ἀδελφούς του τοὺς τελευταίους τούτους λόγους : Ὁ
Θεὸς θὰ σὰς ἐπισκεφθῇ καὶ θὰ σὰς ἐγκαταστήσῃ εἰς τὴν
γῆν, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς πατέρας· μας· φέρετε
τότε ἐκεῖ μεθ' ὑμῶν τὰ ὀστά μου. Ἦτο δὲ γλυκὺς δι' αὐ-
τὸν ὁ θάνατος, διότι ἤλπιζεν ἀποθνήσκων, ὅτι θὰ ἀκολου-
θῇ τὸν τοὺς ἀδελφούς του εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς
τοῖς δίδει διὰ πατρίδα.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν ὅσῳ διέμενον εἰς τόπον ξένον, μακρὰν
τῆς πατρίδος των, δὲν ἔπαυον κλαίοντες, οὐδὲ ἠδυναντο νὰ
ψάλλωσι τοὺς ὕμνους των ἐπὶ τῆς ὄχθης τῶν ποταμῶν τῆς
Βαβυλῶνος. Τὰ μουσικὰ των ὄργανα, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἦσαν
ἡ παρηγορία των καὶ ἡ χαρὰ των, ἄφινον ἀνηρητημένα εἰς
τὰς πεφυτευμένας ἐπὶ τῆς ὄχθης ἰτέας καὶ ἔλεγον : α' Ω
Ἱερουσαλήμ, ἐάν ποτε σὲ λησμονήσω, νὰ λησμονηθῇ ἡ
δεξιὰ μου ! νὰ κολληθῇ ἡ γλῶσσά μου εἰς τὸν οὐρανίσκον
μου, ἐάν δὲν σὲ ἐνθυμηθῶ ! Ἐκεῖνοι δὲ, τοὺς ὁποίους οἱ νι-
κηταὶ εἶχον ἀφήσει εἰς τὴν γεννέθλιόν των γῆν, ἐλογίζοντο
εὐτυχεῖς καὶ ἀνέκραζον πρὸς τὸν Κύριον ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν
πατρίδος μὲ ψαλμοὺς πλήρεις ἱεροῦ θρήνου καὶ εὐσεβοῦς λυ-
ρισμοῦ : α' Ω Κύριε, εἶνε καιρὸς νὰ οἰκτερίσῃς τὴν Σιών,
εἶνε καιρὸς πλέον. Οἱ δοῦλοι σου ἀγαπῶσιν αὐτήν, αὐτὰ τὰ
τείχη καὶ αὐτοὺς τοὺς λίθους τοὺς κατακρημνισμένους»
(Ψαλμ. ρα'). Ἡ δὲ γενέθλιός των γῆ καίτοι καθ' ὅλοκλη-
ρίαν ἔρημος εἴλκυεν ὅλην τὴν στοργὴν των καὶ ὅλον τὸν
οἰκτὸν των.

Ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ τὸ αἶσθημα τοῦτο δὲν καταρ-
γεῖται. Ὁ ἔρως τῆς πατρίδος εὗρεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ
Ἰησοῦ τὸ τέλειον πρωτότυπόν του, ὅπως καὶ πάντα τὰ
ἄλλα εὐγενῆ αἰσθημάτων. α' Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἀνέ-
κραζε σκεπτόμενος τὴν κρίσιν, ἣτις ἀνέμενε τὴν ἔνοχον
ταύτην πόλιν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα
σου, ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς
πτέρυγας, ἀλλ' οὐκ ἠθέλησατε ! Ἐκ τοῦ ὕψους λόφου ρί-
πτει τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῆς καταδεδικασμένης ταύτης
πόλεως διὰ τὰς ἀμαρτίας τῆς εἰς φρικτὴν καταστροφὴν
καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀναχαιτίσῃ τὰ δάκρυά του. α' Εἶδε τὴν
πόλιν, λέγει ὁ Ἀπόστολος, καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν.

Τὸ παράδειγμα δὲ τοῦ θείου διδασκάλου ἠκολούθησαν
καὶ οἱ μαθηταί. Ὁ θεὸς Παῦλος μέχρι τοσαύτης στοργῆς
φθάνει ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν του Ἰουδαίων, ὥστε εὐχεται νὰ
ἐπίστευον καὶ νὰ ἐσώζοντο ἐκεῖνοι καὶ αὐτὸς ὥς ἦτο ἀνά-
θεμα ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ.—Οὕτω ἀνευρίσκομεν τὴν πρὸς τὴν
πατρίδα ἀγάπην ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ ἐξάρσει εἰς αὐτὰ τὰ
Ἱερὰ Βιβλία καὶ τὰ παραδείγματα τῶν ἁγίων τῆς πίστεως
ἀνδρῶν.

(Κατὰ μετάφρασιν Ε. Γ. Μ.)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΡΤΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Εἶτα γονυπετὴς ὁ Γεώργιος μετέλαβε τῶν Ἀχράντων
Μυστηρίων. Πάραυτα ἡμέρωσε καὶ ἐγαλήνευσεν ἡ μορφή
αὐτοῦ, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπήστραψαν ἐκ χαρᾶς καὶ στεναγ-
μὸς ἀνακουφίσεως ἐξῆλθε τοῦ βεβαρημένου στήθους του.
Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ γῆ τῷ ἐφαίνετο χῶρος στενός,
ἀκανθώδης, πρόξενος βασάνων, μισητός. Μὲ ἀνοικτοὺς ὀ-
φθαλμοὺς ἐβλεπε τὸν παράδεισον ἐνώπιόν του, τοὺς ἀγγέλους,
τὰ Χερουβείμ, τὴν αἰωνίαν εὐτυχίαν, τὴν ἀφθιτον καλλονὴν
καὶ τὴν περιμένουσαν αὐτὸν ἀτελεύτητον ζωὴν. Ἡ πίστις
τὸν ἔσωσε, διότι αὐτὴ καὶ μόνη παρηγορεῖ καὶ σώζει.
Μετὰ τὸν ἀδελφικόν, τὸν γλυκὺν καὶ ἐγκάρδιον ἀσπασμὸν
τοῦ ἱερέως ἀπεμακρύνθη τῶν θυρῶν τοῦ ἁγίου βήματος
καὶ συνηνώθη μετὰ τῶν συνεταίρων αὐτοῦ, οἵτινες εἰς τὸ
βάθος τοῦ ναοῦ τὸν περιέμενον.

—Θάρρος, ἀδελφία μου, τοὺς εἶπε, ἐφταίξαμε, πρέπει
νὰ τιμωρηθούμε, μὰ ὁ εὐσπλαγχνος Θεὸς μᾶς συχώρεσε, τὰ
οὐράνια εἶναι δικά μας.

Τὴν πρωτὰν τῆς ἰδίας ἐκείνης νυκτὸς περὶ τὴν ὥ-
ραν ἄπαντες οἱ κατάδικοι φέροντες τοὺς σάκκους αὐτῶν με-
τεφέρθησαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως. Τὸ φοβερόν, τὸ
ἀπαίσιον ὄργανον μὲ τὸ ἐρυθροῦν παραπέτασμα ἐπὶ τῆς
κορυφῆς του, τὸ καλύπτει τὴν ἀνηρητημένην μάχαιραν, πε-
ριέμενε. Κόσμος πολὺς συνωθεῖτο πέριξ αὐτοῦ, οἱ κατάδι-
κοι συνοδευόμενοι πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἱερέως παρεδόθησαν δια-
δοχικῶς εἰς τοὺς δημίους των. Ἡ δικαιοσύνη ἐξετέλεσε τὸ
ἔργον αὐτῆς· αἱ κεφαλαι αὐτῶν κατέπεσον, τὸ ἔγκλημα ἐτι-
μωρήθη.

Ἄλλ' οἱ παρευρεθέντες ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ποινῆς τῶν
πέντε Κυθηρίων διηγοῦντο μετὰ θαυμασμοῦ τὸ θάρρος καὶ
τὴν γενναϊότητα μεθ' ἧς ἀνῆλθον τὰς βαθμίδας τῆς λαίμη-
τόμου. Ἦτο τὸ θάρρος καὶ ἡ γενναϊότης, ἣν εἰς αὐτοὺς ἐνέ-
πνευσε μόνη ἡ πίστις.

Τὴν ἐπομένην, καθ' ἣν ὥραν ἀκριβῶς οἱ φιλοπερίεργοι
συνεσπείροντο εἰς τὸν τόπον ἐνθα ἔλαβε χώραν ἡ ἐκτέλεσις
συζητούντες τὰ περὶ αὐτῆς, ὁ ἅγιος πνευματικὸς τελὼν
ἐν τῷ ἐνοριακῷ αὐτοῦ ναῷ λειτουργίαν ὑπὲρ ἀναπαύσεως
τῆς ψυχῆς των, μετελάμβανε τῶν θείων Μυστηρίων ἔχων
ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ μετὰ τῶν ἄλλων μερίδων καὶ τὸν αὐ-
τὸν ἐκεῖνον Ἅγιον Ἄρτον, ὃν ἐξήγαγε κατὰ τὴν ὥραν τῆς
ἐξομολογήσεως ἐκ τοῦ βραχίονος τοῦ καταδίκου Γεωργίου
Φιρλιγκοῦ Κιζάνη.

Παράδοξος τῶντι καὶ πρωτοφανὴς σύμπτωσις. Ἐν τῷ
αὐτῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ συνηνώθησαν τὸ Ἅγιον Αἶμα τοῦ Σω-
τῆρος μετὰ τοῦ αἵματος τοῦ ληστοῦ, ἀλλ' αἷματος ἐξαγνι-
σθέντος ἤδη ὑπὸ τῆς μετανοίας. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ σταυρῷ
μὴ δὲν ἐξέπνευσε συγχωρῶν τοὺς ληστές του· ὁ μέγας τοῦ
κόσμου λυτρωτής ;

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐπανήλθεν ἐκ τοῦ ἀνά τὴν Πελοπόννησον ταξειδίου του, τοῦ γενομένου πρὸς αὔξησιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ φύλλου ἡμῶν καὶ πρὸς ἐγγραφὴν μεθεξόντων εἰς τὴν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκδρομὴν, μετὰ μηνὸς ἀπουσίαν, ὁ ἡμέτερος διευθυντὴς κ. Π. Βαρυμποπιώτης, θέλει δὲ ἐντεῦθεν ἀπαντήσῃ εἰς πάντας τοὺς γράψαντας πρὸς αὐτὸν ἐν σχέσει πρὸς τὸ περιοδικὸν καὶ διευθύναντας ἐνταῦθα τὰς ἐπιστολάς των.

— Ὁ Καρδινάλιος τῆς Βενετίας Καβαλλάρι ἐξεδίωξε τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου κυρίαν ἀσέμνως ἐνδεδυμένην, ἀνθισταμένην δὲ καὶ προφασίζομένην ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ ναῷ ἐξωγραφισμένοι ἄγγελοι ἀπεικονίζονται γυμνοί. Ὁ ἐν λόγῳ Καρδινάλιος ἀπὸ πολλοῦ ἀπείργει τῆς ἐκκλησίας τοὺς ἀσέμνως καὶ σκανδαλωδῶς περιβλεβλημένους.

— Ἡ Ἁγία Σοφία κινδυνεύει νὰ πέσῃ. Ὁ τροῦλος καὶ οἱ τοῖχοι ἤρχισαν νὰ κλίνουν πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης συγκινδυνεύει μετὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὥς νὰ αἰσθάνεται τὴν ἐνότητά του μετὰ τῆς δημιουργησάσης αὐτὸ ψυχῆς.

— Μετέστη πρὸς Κύριον ἐν Ἱεροσολύμοις ὁ τιτουλάριος Μητροπολίτης Θηβαίδος Γερμανὸς ὁ ἐξ Ἀλατσάτων, πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ καὶ διδάκτωρ τὰ Νομικά, οὗ ὁ βίος ὑπῆρξε πλήρης ἀπογοητεύσεων καὶ πικριῶν διὰ τὸ φύσει ὀρμητικὸν τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ καὶ ἀνήσυχον.

— Ὁ δεκάλογος τῆς υἱείας. — 1ον Ἀπόφευγε τὴν πολυφαγίαν, τὴν πολυποσίαν, τὰς πολλὰς διασκεδάσεις καὶ τὴν ὑπερκόπωσιν. — 2ον Ἀπόφευγε τὴν ἀνίαν καὶ στενοχωρίαν. — 3ον Τρῶγε καρπούς, λαχανικά, γαλακτερά, ὀλίγιστον κρέας. — 4ον Διάμενε ἐν τῇ ἐξοχῇ καί, ἂν δὲν εἶναι δυνατόν, μετὰβαινε ἐκεῖ ὅσον ἐνεστί συχνότερον. — 5ον Μὴ δαπανᾷς περισσότερα τῶν ἐσόδων σου. — 6ον Ἀναπαύου δις ἢ τρίς τῆς ἡμέρας ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἰδίως μετὰ φαγητὸν ἢ κόπον. — 7ον Ὑπνωττε 7—9 ὥρας καθ' ἐκάστην μὲ τὸ παράθυρον ἀνοικτόν. — 8ον Ἐσο πάντοτε αἰσιόδοξος. — 9ον Πίνε πολὺ ὕδωρ καὶ χρησιμοποίει αὐτὸ ἀφθόνως ἐξωτερικῶς. — 10ον Κάμνε κανονικὸν περίπατον καθ' ἐκάστην.

— Κοράσιον ἐν Λονδίῳ, ἅμα πληροφορηθὲν τὸν θάνατον τῆς διδύμου αὐτοῦ ἀδελφῆς, ἀπώλεσε τὴν τε ἀκοὴν καὶ τὴν λαλίαν, ἐνῶ ἐπὶ 2 ἔτη καὶ 9 μῆνας, ἦτοι καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ζωὴν, καλῶς ἤκουε καὶ ἐλάλει.

— Τὰ κτήματα τοῦ Τσάρου τῆς Ρωσίας εἶναι κατὰ τὴν ἔκτασιν ἴσα πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Γαλλίας. Τὸ ἐτήσιον δ' εἰσόδημα ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, χρηματικῆς τε καὶ κτηματικῆς, ἀνέρχεται εἰς 150,000,000 φράγκων!

— Ἐν Λονδίῳ συνήλθε τὸ 4ον διεθνὲς συνέδριον τῆς ἱστορίας τῶν θρησκειῶν. Μετέσχον δ' αὐτοῦ 300 σοφοὶ πανταχόθεν τοῦ κόσμου πλὴν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ προσεχὲς συνέδριον θὰ συνέλθῃ ἐν Ῥώμῃ παρὰ τὴν ἀντίπραξιν τοῦ Βατικανοῦ.

— Οἱ Κινέζοι μεταχειρίζονται τὰς παλαιὰς ἐφημερίδας διὰ νὰ κοσμῶσι τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν των καὶ διὰ τοῦτο ἐν Κίνᾳ γίνεται ἡ μεγαλυτέρα τούτων κατατάλωσις. Οὕτω κατὰ τὸ 1911 κατηναλώθησαν 2,000 τόννοι ἐξ αὐτῶν.

— Ὁ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Βελανιδιᾷ ἐπ' ἀδείᾳ διατρέβων ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰεζεκιήλ Βελανιδιώτης ἐφημέριος ἐν Τεργέστη, μεταβὰς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Μαρδακίου ἐτέλεσε μνημόσυνον ἐπὶ τοῦ τάφου ἐνθα τὰ ὅσα τοῦ ἐκεῖ θανόντος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 10 αἰῶνος Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Προκοπίου τοῦ ἐξ Ἀλαγωνίας.

— Ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Πατρῶν οἱ διέποντες τὸ ἱερατικὸν Ταμεῖον ἐψήφισαν χιλιάς κατὰ μῆνα δραχ. ὑπὲρ τῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν τῶν ἐπιστράτων.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ ἡμετέρου Διευθυντοῦ καὶ τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἐργαζομένων διὰ τὸ φύλλον ὑπαλλήλων ἐπῆλθε μικρά τις ἀνωμαλία εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ διανομὴν αὐτοῦ. Ἐξαιτούμεθα ἐπὶ τούτῳ συγγνώμην ὑποσχόμενοι τὴν τελείαν ἀποκατάστασιν τῆς ἐνημερότητος.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Καθίσταται γνωστὸν τοῖς μέλεσι τοῦ Συλλόγου τῶν «Τριῶν Ἱεραρχῶν» καὶ πᾶσι τοῖς ἐνδιαφερομένοις, ὅτι ἐργάσιμοι ὡραὶ τοῦ Γραφείου αὐτοῦ καὶ τοῦ περιοδικοῦ ὠρίσθησαν αἱ 4 μ. μ.—6 καθ' ἐκάστην πλὴν τοῦ Σαββάτου. Διὰ τὴν παροχὴν δὲ βοηθημάτων πρὸς ἀπόρους αἱ αὐταὶ ὡραὶ καθ' ἐκάστην Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν 7ην Ὀκτωβρίου 1912 δ-μιλήσουσι. Τὴν μὲν πρωτὰν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ναῷ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὁ ἱεροδ. κ. Φιλάρετος Κουρίτης.

Τὸ δὲ ἀπόγευμα ἐν τῇ Σχολῇ θηλέων Σούτσου (ὁδὸς Μενάνδρου 12), 5 μ. μ. ὁ κ. Ἀρ. Χαροκόπος καθηγητῆς.

Ἐν Πειραιεῖ, ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ τῆς «Ἀγάπης» (πλατεῖα Κοραῆ) καθ' ἐκάστην Πέμπτην 7 μ. μ. ὁ αὐτός.

Τυπογραφεῖον «ΝΟΜΙΚΗΣ», Λ. Χ. Βεργιανίτου
Ὀδὸς Πραξιτέλους 34.